

Vrh nije blizu

Gotovo polovina firmi u sektoru uglja ne planira energetska tranziciju

EU parlament protiv zabrane finansiranja fosilnih goriva?

Sedam EU članica sa „najprljivijom“ strujom blokiraju cilj za 2030

Fitch: Energetska tranzicija smanjuje finansijsku fleksibilnost komunalnih preduzeća

Zakon EU dopušta državama članicama da menjaju ili ukidaju podsticajne cene za OIE

EBRD: Gas je energetska most Balkana do čiste energije

Ključni odbori EU parlamenta blokirali zabranu finansiranja fosilnih goriva	OVDE
Sedam EU članica sa „najprljavijom“ strujom blokiraju cilj za 2030.....	OVDE
Gotovo polovina firmi u sektoru uglja ne planira energetska tranziciju – izveštaj	OVDE
Broj TE na uglj u svetu u predkonstrukcionim fazama razvoja	OVDE
Posle GE i japanska Toshiba i nemački Siemens Energy prekidaju gradnju TE na uglj	OVDE
Najveći svetski privatni proizvođač uglja pred bankrotom	OVDE
EIB usvojio plan finansiranja energetskih projekata do 2025.	OVDE
EBRD: Gas je energetski most Balkana do čiste energije	OVDE
Prosečne cene kliringa na tržištu električne energije jugoistočne Evrope Nedelja 2-8 novembar 2020	OVDE
Fitch: Energetska tranzicija smanjuje finansijsku fleksibilnost komunalnih preduzeća	OVDE
EU priprema obavezujuće standarde za metan	OVDE
Nemačkoj potrebne investicije od 110 mlrd evra u prenosnu mrežu za cilj 0% emisija CO2 do 2050.	OVDE
Nemačka i Belgija pokreću interkonekciju od 1 GW	OVDE
Nemački sud zahteva od vlade da preispita naknadu za gašenje nuklearki	OVDE
Zakon EU dopušta državama članicama da menjaju ili ukidaju podsticajne cene za OIE	OVDE
Evropsko tržište skladištenja energije bleđi, upravo kad je najpotrebnije	OVDE
Najveća britanska elektroenergetska kompanija pred razdvajanjem?	OVDE
Odlazeći predsednik SAD smenio čelnika nacionalnog energetskog regulatora	OVDE
Na šta su se zemlje Zapadnog Balkana obavezale potpisivanjem Sofijske deklaracije o Zelenoj agendi?	OVDE
Restrukturiranje rumunskog proizvođača struje iz uglja koštaće preko 2 milijarde evra	OVDE
Vlada: Bugarska bez novca iz EU ne može ispuniti klimatske ciljeve	OVDE
Bugarski regulator odobrio zaduživanje trgovcu energijom	OVDE
Komisija odobrila Rumuniji subvencije za sistem daljinskog grejanja	OVDE
Rumunija najavila zatvaranje dva od četiri rudnika uglja.....	OVDE

Ključni odbori EU parlamenta blokirali zabranu finansiranja fosilnih goriva

BRISEL – Poslanici u odborima evropskog parlamenta za ekonomska pitanja i za budžet glasali su o paketu EU fondova za oporavak, ali zabrana trošenja sredstava na fosilna goriva, koju je predložio odbor za životnu sredinu, nije uključen u konačan sporazum.

Glavne evropske partije, uključujući Evropsku narodnu stranku (EPP) desnog centra, centrističku partiju Obnove Evrope i socijalisti - uklonili su iz nacrtu sporazuma predlog za izuzeće proizvođača fosilnih goriva. "Druge političke grupacije želele su da naprave listu vrste projekata koji bi u startu bili isključeni iz finansiranja putem ovog mehanizma", napisao je na svojoj web stranici Sigfrid Murešan, rumunski član EPP-a i izvestilac za izglasani sporazum.

"Hteli su izričitu zabranu finansiranja ulaganja u fosilna goriva, uključujući prirodni gas. Uspeli smo da to sprečimo, posebno zato što je za Rumuniju gas, utemeljen na modernim tehnologijama, manje zagađujuća alternativa gorivu koja se može koristiti tokom tranzicije u zelenu ekonomiju", naveo je.

Lista izuzeća, koju je prošlog meseca izglasao u parlamentarnom odboru za životnu sredinu, značio je da sredstva za oporavak u iznosu od 750 milijardi evra za pomoć zemljama članicama za oporavak od pandemije COVID-19, neće ići na goriva koja emitiraju ugljendioksid, poput prirodnog gasa.

Prema izmenjenom i izglasanom nacrtu, finansijski podržani projekti i dalje će morati da budu u skladu s načelom "ne nanosi značajnu štetu", ali prirodni gas sada nije promovisan, ali ni isključen iz sporazuma.

Gas je siva zona u ekološkoj tranziciji. Kad se sagoreva za proizvodnju električne energije, emituje upola manju količinu CO2 od uglja, pružajući alternativu između električne energije dobijene iz uglja i kiz obnovljivih izvora, što je vitalno za zemlje zavisne od uglja poput Poljske. Ali prirodni gas i dalje emituje ugljenik kada sagoreva i morao bi se na kraju postupno ukidati ako Evropa želi postati klimatski neutralna do 2050. godine, konstatuje **Euractiv**.

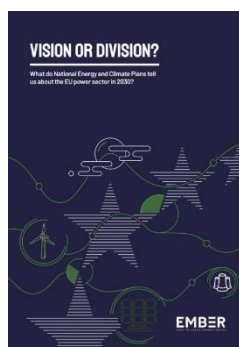
Sedam EU članica sa „najprljavijom“ strujom blokiraju cilj za 2030.

LONDON - U sledećoj dekadi trebalo bi da se udvostruče obnovljivi izvori energije u Evropskoj uniji, a kapaciteti termoelektrana na uglj da se prepolove, ali sedam zemalja članica sprečiće EU da ispuni emisione klimatske ciljeve, ocenjuje nezavisna britanska analitička firma **Ember**.

Analiza Embera ukazuje na sedam zemalja koje blokiraju evropsku tranziciju električne energije. (Vidi Tabelu dole). Zajedno će biti odgovorni za 80% emisija u elektroenergetskom sektoru EU do 2030. godine zbog oslanjanja na uglj i fosilni prirodni gas i nedovoljnog uvođenja električne energije bez emisija CO₂.

Ember je do analize došao uvidom u Nacionalni energetske i klimatski plan svake od EU zemalja. Analiza otkriva da će se zelena energija

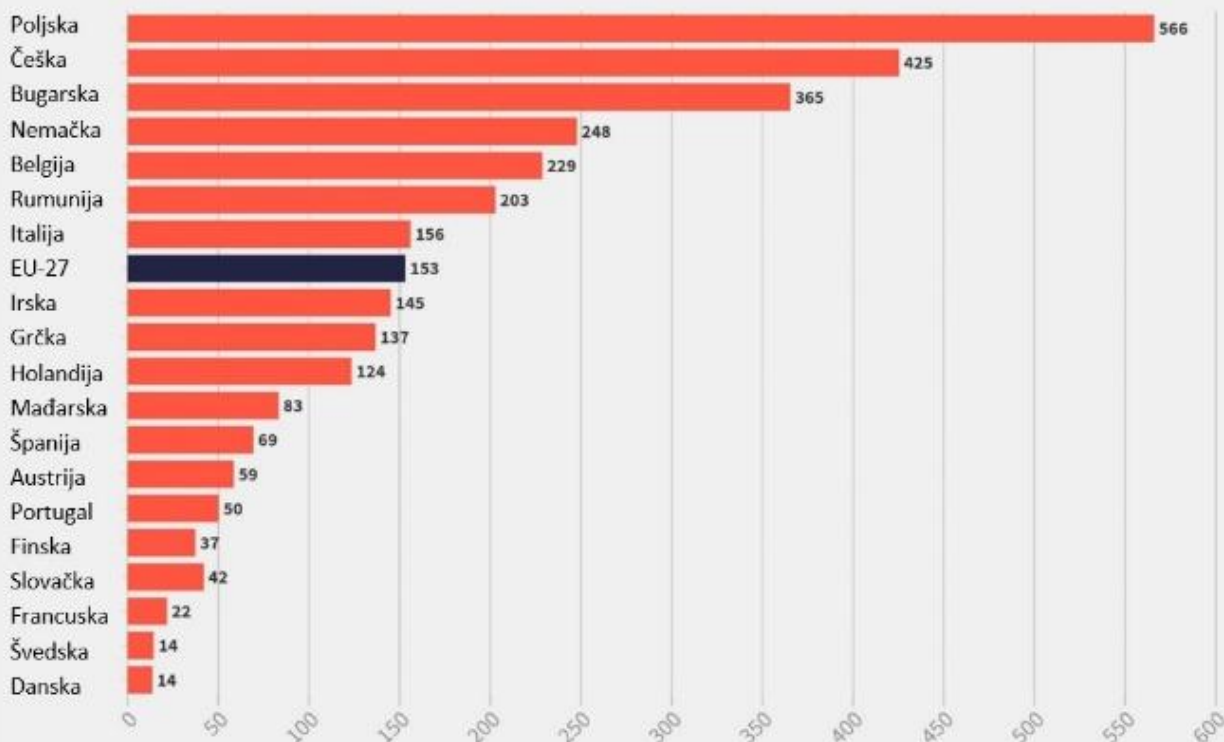
Očekuje se da će fosilna goriva do 2030. generirati 25% električne energije u EU, a što govori da Evropa nije na putu za postupno ukidanje uglja do 2030, usklađeno s obavezama iz Pariza, konstatuje Ember. Očekuje se da će udeo uglja pasti za samo 53% do 2030. u odnosu na 2018. godinu, uz gotovo celokupnu (~ 90%) proizvodnju iz TE na uglj u Poljskoj, Nemačkoj i Češkoj.

Proizvodnja iz prirodnog gasa beleži još manji napredak u sledećoj dekadi, jer zemlje, uključujući Italiju, Nemačku i Belgiju, planiraju sve veću ulogu te fosilne sirovine, konstatuje se u analizi.

Očekivan intenzitet emisija iz proizvodnje el.energije u 2030. (gCO₂/kWh)

EMBER

Gotovo polovina firmi u sektoru uglja ne planira energetske tranziciju – izveštaj

LONDON - Očekuje se da će gotovo polovina firmi uključenih širom sveta u industriju termalnog uglja prkositi klimatskim obavezama, produbljujući ulaganja u uglj u narednim godinama, navodi se u izveštaju koji je pripremila ekološka grupacija Urgewald.

Studija, objavljena 12. novembra, pokazuje da bi - gotovo četiri godine nakon stupanja na snagu Pariskog klimatskog sporazuma - investitori na crnu listu trebalo da stave gotovo 1.000 firmi koje ostaju vezane uz lanac vrednosti termalnog uglja.

Prema Urgewaldovoj listi Globalnoj izlaska iz uglja, koju je pripremila u saradnji sa 30 nevladinih organizacija, gotovo 440 od ovih firmi planira u narednim godinama da gradi elektrane na uglj, rudnike ili za industriju uglja vezanu infrastrukturu.

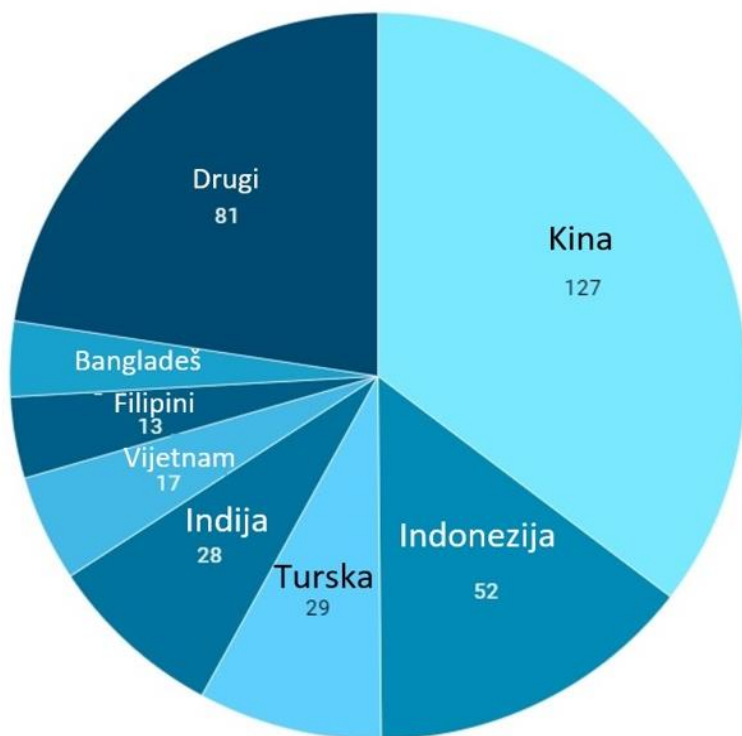
S druge strane, samo 25 firmi sa spiska odredilo je datum za postupno ukidanje upotrebe uglja.

"Naša baza podataka identifikuje 935 firmi koje bi finansijska industrija trebalo da stavi na crnu listu ako ozbiljno želi da ispuni pariske ciljeve", kaže za londonski **The Guardian** Hefa Šucking, direktor Urgewalda.

Globalna lista izlaska iz uglja uključuje sve energetske kompanije koje imaju ili više od 5 GW kapaciteta elektrana na uglj, proizvode 10 miliona tona termo uglja godišnje, ili se oslanjaju na uglj za petinu svoje proizvodnje energije ili prihoda.

Lista takođe uključuje sve veći broj firmi izvan energetske industrije koje planiraju ulaganja u energiju uglja zajedno s referentnim energetskim igračima, ili da preko uglja zadovolje svoje buduće energetske potrebe.

Broj planiranih TE na uglj u svetu

Izvor: Global Energy Monitor

Stalna finansijska podrška elektranama na uglj uzrokovala je rast kapaciteta TE na uglj u svetu za 137 GW otkako je na snagu stupio Pariski klimatski sporazum, odnosno koliko iznose kapaciteti elektrana na uglj u Nemačkoj, Rusiji i Japanu zajedno.

Prema podacima sadržanim u studiji, u planu je izgradnja 522 GW TE na uglj u svetu, od čega polovina u Kini.

"Čekanje da se kompanije za proizvodnju energije iz uglja odluče na tranziciju je recept za izbegavanje borbe protiv klimatskih promena", rekao je Šucking. "Ako finansijske institucije ne ubrzaju svoj izlazak iz tog energetskeg sektora, padaćemo na najosnovnijim klimatskim testovima: ostavljajući uglj za sobom."

Posle GE i Toshiba i Siemens prekidaju izgradnju TE na uglj

TOKIO - Toshiba će prestati da prima narudžbe za nove elektrane na uglj i prebacuje prioritet na obnovljive izvore, saznaje 10. novembra japanski poslovnik **Nikkei**.

Potez dolazi nakon što se premijer Jošihide Suga obaveo na svođenje emisija gasova staklene bašte u Japanu na neto nulu do 2050. godine.

Sa sunarodnjakom Mitsubishi Heavy Industries i međunarodnim rivalima poput nemačkog Siemens i američkog General Electrica (GE), koji su preispitali svoje poslove povezane s ugljem, konkurenciju u energetskom sektoru tražice kroz prilagođavanje izmenjenoj potražnji.

Toshiba drži 11%, a Mitsubishi 12% globalnog tržišta proizvodnje termalne energije, izuzimajući Kinu. To uključuje izgradnju elektrana, proizvodnju parnih turbina i pružanje usluga održavanja.

Iako će firma prestati da ugovara nove poslove za TE na uglj, izgradiće desetak ranije ugovorenih elektrana u Japanu, Vijetnamu i drugim zemljama.

Nikkei navodi da je i Siemens Energy, elektroenergetska i gasna jedinica kompanije Siemens, koja se izdvojila u aprilu od matice,

saopštila 9. novembra da više neće učestvovati u novim tenderima za elektrane na uglj. Nastaviće da pruža usluge održavanja i da isporučuje rezervne delove za postojeća postrojenja.

Nemačka firma planira da se umesto toga usredsredi na vetroelektrane, tehnologiju prenosa energije i gasne elektrane.

Pre Toshibe i Siemens, General Electric je u septembru rekao da će obustaviti izgradnju elektrana na uglj, kao i servisiranje postojećih pogona u SAD i u svetu.

Najveći svetski privatni proizvođač uglja pred bankrotom

LONDON - Peabody Energy, najveći svetski proizvođač uglja u privatnom sektoru, objavio je da mu pretil bankrot, drugi put u pet godina, piše 10. novembra **Financial Times**.

Britanski poslovnik navodi da je „Peabody na mukama da obezbedi pregovore o dugovima vlasnicima svojih obveznica i revolvira kredite nakon pada potražnje za ugljem.

Posle talasa podsticaja ulaganjima u obnovljive izvore energije u najrazvijenijim ekonomijama sveta, dodatni udar potražnji uglja zadao je ekonomski pad izazvan pandemijom koronavirusa.

Peabody je u prošli ponedeljak objavio neto gubitak od 67,2 miliona američkih dolara, budući da je u trećem tromesečju prodaja uglja opala za 23 posto.

EIB usvojio plan finansiranja energetskih projekata do 2025.

LUKSEMBURG - Evropska investiciona banka (EIB) usvojila je hodogram svog Klimatskog plana za 2021.-2025., utvrđujući kako će finansirati projekte energetske tranzicije.

Mapa puta EIB pokazuje da banka namerava da uloži 1 bilion evra u projekte klimatskih akcija pre 2030. To predstavlja polovinu njenog ukupnog ulaganja, a banka planira i da sa drugom polovinom izbegne zajmove za investicije koje bi na bilo koji način mogle da potkopaju borbu protiv klimatskih promena.

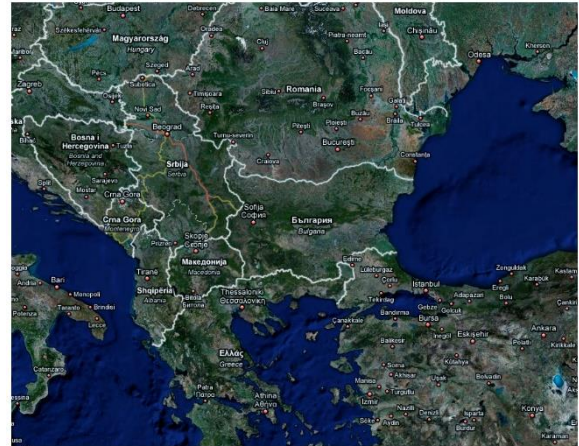
U hodogramu stoji: „EIB grupa usredsrediće svoju podršku na inovacije (istraživanje i razvoj, pilot i demonstrativne projekte) za tehnologije s niskim udelom ugljenika. Povući se podrška iz bilo kog novog kapaciteta koji se temelji na tradicionalnim visoko-ugljeničkim procesima (i bez tehnologija za smanjenje).

"U slučaju postojećih konvencionalnih elektrana, EIB Grupa će podržati projekte energetske efikasnosti, uklanjanja zagađenja ili projekte kružne privrede kojima ekonomski život ističe pre Aneks plana posebno isključuje sve delove lanca snabdevanja za uglj, naftu i gas. Banka će takođe odbiti podršku sistemima daljinskog grejanja na temelju tih goriva ili treseta.

Banka će i dalje prihvatati predloge projekata koji koriste "prečišćena fosilna goriva" ako proizvode manje od 250g CO₂ / kWh. Elektrane na gas treba da ispune ovaj nivo i koriste mešavinu gasova s niskim udelom ugljenika.2035."

EBRD: Gas je energetski most Balkana do čiste energije

LONDON - Prirodni gas biće most energetske tranzicije zapadnog Balkana sa uglja na obnovljive izvore, rekla je najviša predstavnica Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) za ovaj deo Evrope.

Elektrane na uglj generiraju više od polovine električne energije u regionu, napominje **Bloomberg** i napominje da EBRD, za razliku od Evropske investicione banke, i dalje pomaže u finansiranju mreža za transport gasa i elektrana na gas kako bi se pomoglo tom prelazu na obnovljivu energiju.

"Ne možete preći od uglja do obnovljivih izvora bez posredničkog koraka," kaže za Bloomberg Šarlotte Rue (Charlotte Ruhe), direktorka u EBRD-u za region zapadnog Balkana (Foto dole).

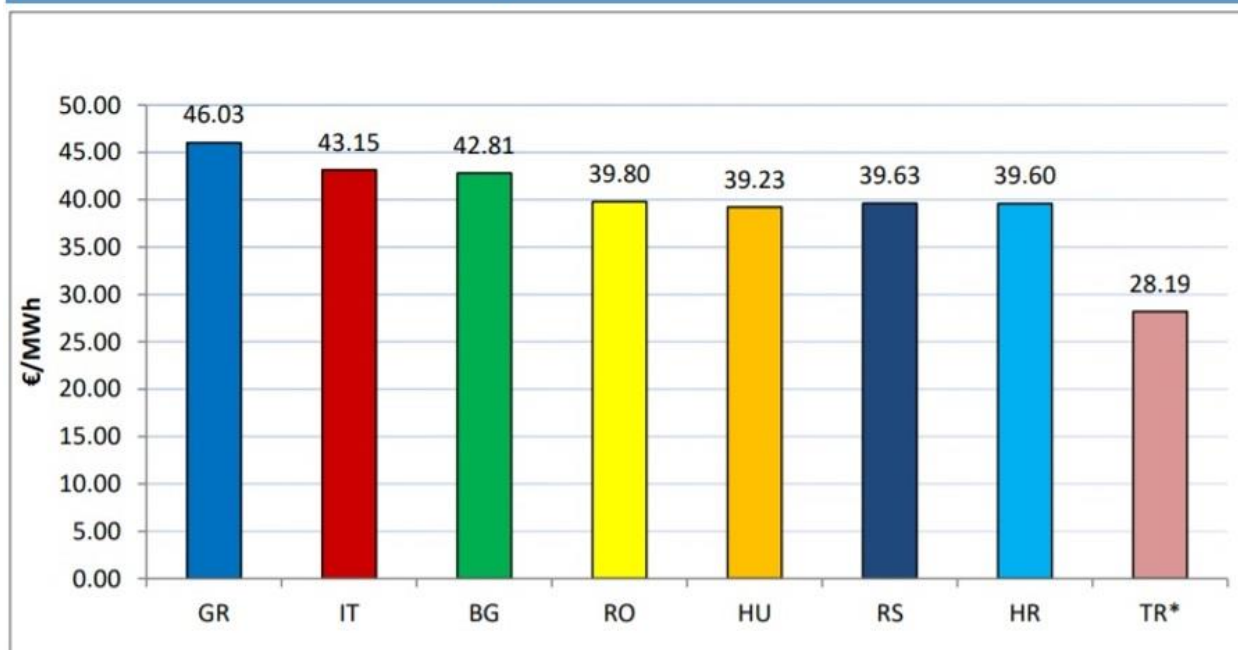

Rue je rekla da su se neke od 69 zemalja deoničara EBRD-a, koje ona nije imenovala, usprotivile finansiranju projekata fosilnih goriva. "Ali osećam da moramo tim zemljama ponuditi posrednički korak", rekla je.

"Gas je jedino rešenje."

Prosečne cene kliringa na tržištu električne energije jugoistočne Evrope Nedelja 2-8 novembar 2020

Fitch: Energetska tranzicija smanjuje finansijsku fleksibilnost komunalnih preduzeća

BERLIN - Nemačka energetska tranzicija suočava se s izazovima izlaska iz nuklearne energije i proizvodnje uglja, prilagođavajući ujedno mreže sve većem udelu nestabilne i decentralizovane zelene energije.

Fitch Ratings veruje da bi ovi izazovi mogli ograničiti fleksibilnost komunalnih preduzeća potrebnu za uvećanje udela obnovljive energije ili bi čak mogli pogoršati njihove kreditne profile.

U svetlu razvoja nemačke energetske tranzicije, OPS-ove vidimo kao najizloženije potencijalnom pogoršanju kreditne podobnosti, konstatuje u **specijalnom dopisu** od 13. novembra ugledna rejting agencija.

Izlazi iz nuklearne energije i uglja verovatno će ograničiti stvaranje slobodnog novčanog toka za integrisane komunalne kompanije, pa će njihov

bonitet na kraju zavisi od toga koliko efikasno kompanije upravljaju razgradnjom i nadomešćivanjem padajućih zarada.

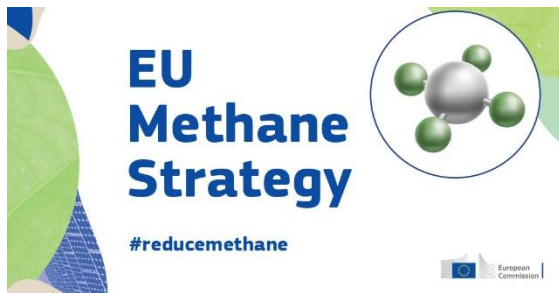

Očekujemo da će se ionako velika ulaganja OPS-ova u mreže povećati do 2030. godine, dok će se povraćaj od nove imovine ostvarivati tokom veka trajanja imovine (uključujući i period ulaganja).

EU priprema obavezujuće standarde za metan

BRISSEL - Evropska unija razmatra obavezujuće standarde za prirodni gas kako bi ograničila emisije metana, drugog najvećeg izazivača globalnog zagrevanja nakon ugljendioksida.

EU-27 blok najveći je svetski uvoznik gasa, pa bi nametanje takvih standarda moglo uticati na njegove glavne dobavljače, među kojima su Rusija i Norveška.

Objavljena u prošlu sredu, strategija EU za metan uključuje jasniju obavezu od prethodnih nacrti, koji nisu obuhvatali ograničenja metana na gas koji se troši u Evropi. Sada se navodi da će svako zakonodavstvo slediti procenu učinka koja uključuje međunarodne partnere.

"Komisija će razmotriti ciljeve, standarde ili druge podsticaje za smanjenje emisije metana iz fosilnih goriva koji se troše i uvoze u EU u nedostatku značajnih obaveza od strane međunarodnih partnera", kaže se u predlogu strategije.

Suzbijanje metana ključno je za planove smanjenja emisija gasova efekta staklene bašte (GHG) u EU na neto nulu do 2050. Međutim, taj cilj ne obuhvata emisije ispuštene za proizvodnju ili transport gasa u EU, dok će to uključiti standardi za metan za uvozni gas.

Metan koji se emituje iz nepropusnih naftovoda i plinovoda i infrastrukture, neiskorištenih rudnika

uglja i poljoprivrede 84 je puta snažniji od CO2 u prvih 20 godina u atmosferi.

Komisija će takođe predložiti sledeće godine zakonodavstvo koje nalaže naftnim i gasnim kompanijama da nadgledaju i izveštavaju o emisijama metana i otklanjanju curenja metana.

Razmotriće, takođe, zabranu ispuštanja metana i kaptažnog gasa u atmosferu.

Nemačkoj potrebne investicije od 110 mlrd evra u prenosnu mrežu za cilj 0% emisija CO2 do 2050.

BERLIN - Nova studija koju su objavili Univerzitet Aachen i konsultant Frontier Economics pokazuje da će Nemačkoj biti potrebne investicije od preko 110 milijardi evra radi modernizacije energetskih mreža u cilju postizanja nultih emisija CO2 do sredine veka.

Ulaganja su neophodna kako bi prenosna mreža te zemlje mogla da na putu dostizanja tog cilja prihvati i distribuirati potrebnu količinu obnovljive energije.

U protivnom, Nemačka će zbog uskih grla u mreži trpeti godišnje gubitke od 4,2 milijarde evra do 2050. godine, pokazuje studija. **Smart Energy**

Nemački sud zahteva od vlade da preispita naknadu za gašenje nuklearke

KARLSRUE - Vrhovna nemačka sudska instanca saopštila je 12. novembra da vlada mora da revidira uslove nadoknade isplaćene energetske kompanijama prisiljenim da isključe nuklearne elektrane, nazivajući trenutni aranžman "nerazumnim".

Odlučujući o slučaju koji je pokrenula švedska grupa Vattenfall, ustavni sud razmatrao je uslov kompenzacija koji je Berlin postavio 2018. godine, a koji u osnovi zahteva da energetske kompanije prvo izvrše obavezu pre nego što saznaju koliku će naknadu dobiti za ugašenu nuklearku.

Sudije u Karlsruheu pozvali su vladu da "revidira uredbu što je pre moguće", rekavši da je izmena zakona o nuklearnoj energiji iz 2018., koja još uvek nije na snazi, "umrljana nepravilnostima".

Vlada kancelarke Angele Merkel odlučila je nakon katastrofe u Fukušimi da odmah zatvori osam najstarijih nemačkih nuklearnih elektrana, a ostalih devet do 2022. godine, podseća agencija **France-press**.

Energetske kompanije odmah su reagovala tužbama i dobile presude u prilog kompenzacija iz budžeta. Berlin je tada postavio uslove za isplatu u iznosima merenim stotinama miliona evra, ali je ustavni sud njih sada ocenio neadekvatnim.

Ono što je ovde nerazumno je da tužitelji u trenutku pregovora ne mogu znati kakve uslove moraju prihvatiti, pa uredba stoga nalaže da - ili prihvate potencijalno nerazumne uslove, ili rizikuju da ostanu praznih ruku", konstatovao je sud.

Nemačka i Belgija pokreću interkonekciju od 1 GW

DORTMUND - Nemačka i Belgija otvorile su prvi elektroenergetski interkonektor Alegro između dve zemlje, snage 1 GW, spreman za komercijalni rad od 18. novembra, saopštio je nemački operator elektroenergetskog sistema Amprion.

Unutardnevni kapacitet biće dostupan 8. decembra s aukcijama kapaciteta za dugoročne isporuke do početka 2021., dodaje se u informaciji koju prenosi **S&P Global Platts**.

Ispitivanje podzemnog kabla jednosmerne struje visokog napona od 90 km koji povezuje regije Lijež i Ačen u toku je od oktobra s punim opterećenjem u oba smera..

Zakon EU dopušta državama članicama da menjaju podsticajne cene za OIE

LUKSEMBURG - Evropske države članice imaju pravo na jednostrane izmene ili potpuno ukidanje podsticajnih (FIT) tarifa za obnovljive izvore energije (OIE), pre isteka ugovorenih uslova, prema stavu jednog člana Evropskog suda pravde (ECJ), prenosi **PV Energy**.

Opšti pravobranilac (generalni advokat) Suda, Henrik Saugmandsgard Oe ocenio je da odluka italijanske vlade iz 2014. godine o promeni uslova plaćanja FIT-a tokom njihovog 20-godišnjeg ugovora nije protivna Ustavu EU.

Mišljenje koje je prošle nedelje predstavio Oe - jedan od 11 opštih pravobranilaca suda pravde - razmotriće 27 sudaca ECJ-a pre donošenja konačne presude, koja ima jaču snagu od presuda vrhovnih sudova država članica.

Slučaj je vrhovnoj EU sudskoj instanci uputio Regionalni upravni sud u Laciju u Italiji nakon žalbe matičnog tela udruženja obnovljivih izvora ANIE i lokalnog operatora solarnih elektrana Athesia Group. Italijanski ustavni sud presudio je 2017. godine da uredbe o izmenama i dopunama nivoa plaćanja FIT-a nisu nespojive s italijanskim ustavom, a pitanje je potom upućeno ECJ-u.

Na pitanje jesu li promene primenjene na solarne feed-in tarife u sukobu s pravom poslovanja i pravom na imovinu zajamčenom Poveljom o temeljnim pravima Evropske unije, Oe je ocenio da nisu. Isti odgovor dobilo je pitanje - je li revizija podsticajnog programa u suprotnosti s Energetskom poveljom EU, pošto se ona ne odnosi na sporove između ulagača i njihovih država članica EU.

Mišljenje ide u prilog vladama Češke, Nemačke, Grčke i Španije, koje su – pored Evropske komisije - dale svoj doprinos presudi i podržale pravo država članica EU da imaju slobodu izmene programa podsticaja za obnovljive izvore energije.

Evropsko tržište skladištenja energije bledi, upravo kad je najpotrebnije

LONDON - Prema novom istraživanju energetskeg konsultanta **Wood Mackenzie** (WoodMac), skladišta energije u Evropi smanjuju se u poređenju s ostalim svetskim tržištima, čak i dok se povećava potreba za fleksibilnošću mreže.

Evropska komisija predviđa da će do 2050. godine biti potrebno između 230 i 450 gigavata (GW) priobalne energije vetra kako bi se postigao cilj od neto-nulte emisije CO2 do 2050. Do kraja 2019. godine, ukupan zbir tih kapaciteta (uključujući Veliku Britaniju) iznosio je 22GW.

Iako je politička volja dobro usklađena u postizanju tih masovnih ciljeva obnovljivih izvora, isto se ne može reći za skladištenje energije dobijene iz OIE i druga ulaganja u fleksibilnost, poput interkonektora, navodi WoodMac.

U 2014. godini regija EMEA koja obuhvata Evropu, Bliski Istok i Afriku (ali dominantno Evropu) zahvatala je 44 posto globalni skladišta energije, da bi taj udeo pao na 30 posto u 2019. godini, a WoodMac očekuje da će pasti na 13 posto do 2030. godine.

"U SAD, gde isto komunalno preduzeće može istovremeno učestvovati na maloprodajnom tržištu, biti mrežni operater i proizvođač energije, tenderi se mogu osmisлити kako bi se pronašli

najniži troškovi u okviru celog sistema, rekao je glavni analitičar škotskog konsultanta, Rori Makarti (Rory McCarthy).

U Evropi energetske regulatorni režimi zahtevaju drugačiji put. „Primarni put do tržišta za (obnovljive izvore) je putem državnih aukcija. Trenutno one nude malu ili nikakvu vrednost za fleksibilnost. Da bi tržište razvilo početni niz projekata, treba otvoriti posebne aukcije za projekte hibridnih obnovljivih izvora. Osmišljene tako da podstiču optimalne konfiguracije hibridnog sistema, a istovremeno ostavljaju dovoljno izloženosti tržišnim silama da omoguće razvoj ostalih usluga i prihoda oko njih“, dodao je Makarti.

Najveća britanska elektroenergetska kompanija pred razdvajanjem?

LONDON - National Grid (NGG), britanski operater elektroenergetske i gasne transportne i

distributivne mreže suočava se s potencijalnim razdvajanjem, jer nacionalni energetske regulator Ofgem razmišlja o odvajanju sektora električne energije (ESO) kompanije od matične firme kako bi pomogli postizanju cilja neto nula emisija ugljenika do 2050. godine, objavio je 9. novembra londonski **Telegraph**.

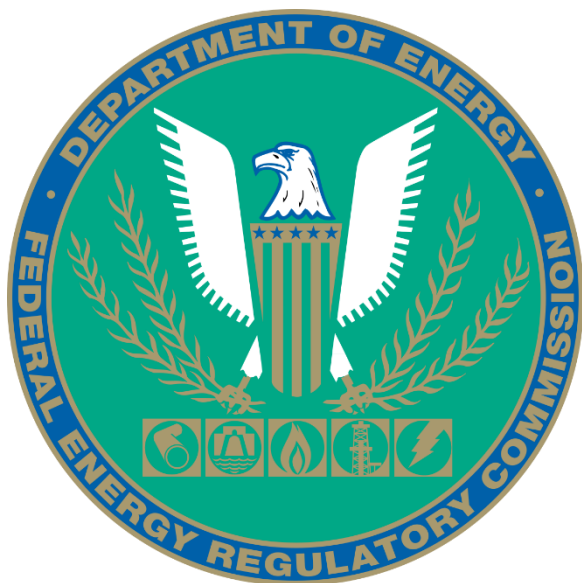
Raste podrška za reorganizaciju ESO sektora u nezavisno telo, navodi se u izveštaju, i dodaje da zvaničnici istražuju potencijalnu strukturu takvog entiteta i kako najbolje nadoknaditi udele akcionarima, koji bi i dalje zadržali svoje deonice u glavnom sistemu za prenos električne energije za Englesku i Vels.

Tramp smenio čelnika nacionalnog energetskeg regulatora

VAŠINGTON - Odlazeći predsednik SAD Donald Tramp smenio je Nila Čaterdžija (Neil Chatterje), republikanskog predsednika Savezne regulatorne komisije za energiju (FERC) i na njegovo mesto postavio drugog republikanca, Džejmsa Denlija (James Danly), koji ima konzervativnije gledanje na američku energetske politiku u regulatornom telu sa podrškom nametanju ograničenja državnim subvencijama za izvore čiste energije.

Iznenadujuću odluku Tramp je doneo u trenutku kada je bilo jasno da gubi izbore za novi mandat od demokratskog kandidata Džoa Bajdena, piše 6. novembra **Bloomberg**.

Trampova administracija ograničila je prava savezne agencije na objavljivanje informacija o efektima globalnog zagrevanja izazvanih čovekovim emisijama ugljendioksida. Denli je objavio delimično neslaganje s saopštenjem FERC-a o politici cena emisija CO₂, nazivajući ga "nepotrebnim i nerazumnim", što mediji dovode u vezu sa njegovom smenom.

Na šta su se zemlje Zapadnog Balkana obavezale potpisivanjem Sofijske deklaracije o Zelenoj agendi?

SOFIJA - Potpisivanjem Sofijske deklaracije o Zelenoj agendi za Zapadni Balkan, zemlje regiona obavezale su se na niz konkretnih akcija, uključujući uvođenje takse na emisije ugljendioksida i tržišnih modela za podsticanje obnovljivih izvora energije, kao i postupno ukidanje subvencija za ugalj, prenosi 10. novembra **Balkan Green Energy News**.

Kako je saopštio Sekretarijat Energetske zajednice, ugovorne strane su se, takođe, dogovorile da svoje zakone usklade sa klimatskim zakonom EU, kada ga ova unija usvoji.

Ugovorne strane Energetske zajednice – Albanija, BiH, Crna Gora, Kosovo*, Severna Makedonija i Srbija, obavezale su se da će zajedno sa EU raditi na cilju da do 2050. godine Evropa bude klimatski-neutralan kontinent, navodi se u Sofijskoj deklaraciji.

U Sofijskoj deklaraciji se navodi da su se zemlje regiona dogovorile da Regionalni savet za saradnju koordinira pripremu akcionog plana za sprovođenje deklaracije.

Ugovorne strane Energetske zajednice su se obavezale da će sprovesti mere u pet oblasti: klima, energija i mobilnost, cirkularna (kružna) ekonomija, sprečavanje zagađenja, održiva poljoprivreda i proizvodnja hrane i biodiverzitet.

Neke od mera su:

- Usklađivanje sa klimatskim zakonom EU nakon njegovog usvajanja čiji je cilja da EU bude klimatski neutralna do 2050;
- Definisanje energetske i klimatske ciljeva do 2030. u skladu sa pravnim okvirom Energetske zajednice i pravnom tekovinom EU, kao i razvoj i primena Nacionalnih energetske i klimatske planova sa jasnim merama za smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte;
- Nastavak usklađivanja sa Sistemom za trgovanje emisijama EU (EU ETS), kao i uvođenje drugih modela za oporezivanje emisija, kako bi se promovisala dekarbonizacija u regionu;
- Analiza i revidiranje svih propisa koji podržavaju progresivnu dekarbonizaciju energetske sektora i njihova potpuna primena, pre svega kroz Energetsku zajednicu;
- Saradnja u pripremi procene društveno-ekonomskog uticaja dekarbonizacije na svaku zemlju i na nivou regiona u cilju pravedne tranzicije;
- Davanje prioriteta energetske efikasnosti i njeno poboljšanje u svim sektorima;
- Povećanje udela obnovljivih izvora energije i obezbeđivanje neophodnih uslova za investiranje, u skladu sa pravnim tekovinama EU i Energetske zajednice;
- Smanjiti i postepeno ukinuti subvencije za uglj, strogo poštujući pravila državne pomoći;
- Aktivno učestvovati u inicijativi Regioni uglja u tranziciji za Zapadni Balkan.

Restrukturiranje rumunskog proizvođača struje iz uglja koštaće preko 2 milijarde evra

BUKUREŠT - Energetski kompleks Oltenia, najveći proizvođač električne energije na bazi uglja u Rumuniji, trebalo bi da radi restrukturiranja dobije 1,33 milijarde evra bespovratnih sredstava iz državnog budžeta i 771 milion evra, takođe bespovratne pomoći iz Fonda za modernizaciju - mehanizama Evropske EU-ETS direktive, prenosi 11.novembra **Romania-Insider**.

Ova računica, koju je obelodanio u utorak ministar energije Rumunije, Virgil Popescu, sadržana je u planu restrukturiranja koji je izradila Oltenia. Od 1,33 milijarde evra koliko se očekuje od države, 252 miliona već je prosleđeno radi plaćanja dugovanja na ime dozvola za emisije ugljendioksida tokom prošle godine.

Za finansiranje kupovine CO2 sertifikata tokom faze restrukturiranja firmi je potrebno više od milijardu evra više iz državne kase.

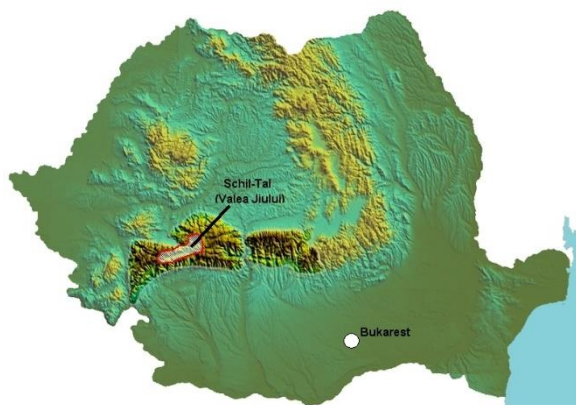
Plan restrukturiranja i dekarbonizacije predviđa konverziju dela instalisanog kapaciteta sa uglja na gas, ali kompanija neće napustiti sve TE na uglj. U njih će biti investirano oko 300 miliona evra, izjavio je ranije generalni direktor Oltenie Daniel Burlan.

Energetski kompleks Oltenia trenutno proizvodi električnu energiju isključivo iz uglja i namerava da kroz program restrukturiranja, putem plana dekarbonizacije, smanji emisiju sa 0,82 tone CO2 po MW na sat, koliko iznosi trenutno, na 0,74 tone u 2025. i 0,51 tonu od 2026. godine.

Rumunija najavila zatvaranje dva od četiri rudnika uglja

BUKUREŠT - Rumunska vlada najavila je zatvaranje - počevši od 2024. godine - dva od četiri aktivna rudnika uglja u tamošnjoj dolini Jiu, javlja 13. novembra portal **EURONEWS**.

Zeleni dogovor Evropske komisije ima multi-milijarderski-evro paket podrške vredan; tzv. Pravedan prelazni mehanizam.

Ugalj i dalje igra ulogu u 108 regija Evropske unije, s procenjenih 240.000 ljudi koji rade u ovom sektoru.

Za sledećih sedam godina Evropska komisija izdvojila je oko 40 milijardi evra iz budžeta EU direktno za tranziciju tih oblasti od uglja. Tome će dodati 150 milijardi evra iz javnih i privatnih izvora.

Komisija odobrila Rumuniji subvencije za sistem daljinskog grejanja

BRISEL - Evropska komisija odobrila je u Rumuniji šemu od 150 miliona evra podrške ulaganjima u sisteme daljinskog grejanja, javlja 9. novembra

Energy live News.

Rumunija je obavestila Komisiju o svojim planovima pružanja javne podrške za izgradnju i modernizaciju niza instalacija i distribucionih mreža daljinskog grejanja temeljenih isključivo na obnovljivim izvorima energije.

Postojeći sistemi daljinskog grejanja proizvode toplotu pretežno iz kotlova na gas ili ugalj. Cilj nove šeme je podrška ulaganjima u postrojenja do ukupno 60 MW ekvivalenta toplote, omogućavajući prebacivanje iz energije fosilnih goriva na grejanje iz obnovljivih izvora kao što su biogas, biomasa i proizvodnja geotermalne toplote.

Vlada: Bugarska bez novca iz EU ne može ispuniti klimatske ciljeve

SOFIJA – Bugarska bi mogla odobriti cilj EU da smanji emisije CO₂ za 55% do 2030. godine, pod uslovom da je u tome podrže odgovarajući mehanizmi kompenzacije, saopštila je vlada.

"Također je potrebno osigurati uravnoteženu i pravednu raspodelu koristi i nedostataka povezanih s tranzicijom između pojedinih država članica", dodaje se u saopštenju od 5. novembra.

Da bi postigla ovaj ambiciozni cilj, Bugarskoj će biti potrebno odgovarajuće finansiranje iz EU, uzimajući u obzir nacionalne potrebe i specifičnosti zemlje, precizira vlada.

Premijer Bojko Borisov rekao je prošlog meseca da Bugarska, koja u velikoj meri zavisi od uglja u proizvodnji električne energije, predlaže saradnju s Evropskom komisijom na izradi plana postupnog ukidanja uglja kako bi ispunila ciljeve smanjenja emisija EU.

Prošlog meseca Komisija je pozvala Bugarsku da razmotri mere koje podržavaju strategiju postupnog ukidanja uglja s jasnim vremenskim okvirom i jasnom strategijom za podsticanje obnovljive energije i reforme tržišta energije.

Bugarski regulator odobrio zaduživanje trgovcu energijom

SOFIJA - Bugarski trgovac električnom energijom Energo-Pro Energy Services planira kredit od 45 miliona leva (23 miliona evra) od lokalnog zajmodavca UniCredit Bulbank, saopštio je nacionalni energetska regulator.

Čak i ako Energo-Pro Energy Services ne ispuni svoje obaveze iz ugovora, posao neće ugroziti sigurnost lokalnog tržišta električne energije zbog njegove konkurentne prirode, rekao je regulator u odluci kojom odobrava zaduživanje.

Energo-Pro Energy Services će u zamenu za kredit založiti trenutna i buduća potraživanja iz ugovora o snabdevanju električnom energijom, koja se procenjuju na 120 miliona leva godišnje.

Energo-Pro Energy Services je podfirma češke elektroenergetske kompanije Energo-Pro, prenosi **SeeNews**.

